

4 BIBLIOGRAFICKÉ CITACE

Jasně oddělení vlastních myšlenek od převzatých je záležitostí vědecké etiky, dodržení autorských práv a odborné úrovně autora. Bibliografická citace je souhrn údajů o citovaném dokumentu, umožňující jeho jednoznačnou identifikaci. Odkazem na citace se rozumí odvolání v textu na citaci, uvedenou na jiném místě. Existují v zásadě tři možnosti umístění vlastní bibliografické citace: na konci téže strany pod čarou, v dílčím seznamu na konci kapitoly nebo v samostatném seznamu použité literatury na konci práce. V bibliografické citaci zaznamenané údaje musejí odkazovat na ten exemplář dokumentu, který byl viděn nebo užíván při citování.

To, jakým způsobem se mají uvádět jednotlivé bibliografické citace, upravuje **ČSN ISO 690 Bibliografické citace a ČSN ISO 690-2 Informace a dokumentace – Bibliografické citace – Část 2: Elektronické dokumenty nebo jejich části**.

4.1 Základní ukázky bibliografických citací

U citací **jednosvazkového díla** se doporučuje používat tzv. základní citaci, která obsahuje údaje potřebné pro identifikaci publikace nebo její části a pro poskytnutí základní představy o jejím rozsahu, popř. obsahu:

- příjmení a osobní jméno autora (autorů),
- název publikace (psát *kurzívou*),
- sestavovatel, editor, redaktor
- pořadí vydání,
- nakladatel,
- místo vydání,
- rok vydání,
- počet stran
- ISBN, u časopisu ISSN (pro použití v BP není podmínkou)

ČSN ISO 690 (01 0197) nabízí tyto příklady základní citace jednosvazkového díla:

DÄNIKEN, E. von.: *Prorok minulosti*. Přel. R. Řežábek. 1. vyd., Naše vojsko, Praha, 1994. 220 s. ISBN 80-206-0434-0.

ŘEŠETKA, M.: *Anglicko-český, česko-anglický studijní slovník*. 2. dopl. vyd. ,Fin Publishing, Olomouc, 1997. 1181 s. ISBN 80-86002-36-5.

MĚSTECKÝ, P.: *Počítač v kanceláři: používáme Windows 95, Microsoft Word, Excel a Outlook*. 1. vyd., Computer Press, Praha, 1998. ISBN 80-7226-072-3.

Podobně i při bibliografických citacích **článků v časopisu** se doporučuje používat základní citaci, která obsahuje:

- příjmení a osobní jméno autora (autorů),
- název článku (psát *kurzívou*),
- název časopisu,
- rok vydání,
- ročník (svazek),
- číslo,
- stránky.

Citace článku v časopisu:

FROST, P. a BARTOŠOVÁ, H.: *Konference o evropské technické normalizaci v telekomunikacích*. Magazín ČSN, 1992, roč. 2, č. 11, s. 155-156.

BAUTZOVÁ, L., et al.: *Černá díra jménem IPB*. Ekonom, 2001, roč. 45, č. 5, s. 16-17.

Posledním typickým druhem bibliografické citace **je citace statí** (příspěvků, článku) **ve**

sborníku. Opět se doporučuje základní citace s následující strukturou:

- příjmení a osobní jméno autora (autorů),
- název stati (psát *kurzívou*),
- název sborníku za slovem "In"
- jméno redaktora jednorázově vydaného sborníku,
- vydání
- nakladatel,
- místo vydání,
- rok vydání,
- stránky.

Například takto:

SPONER, M.: *Evropská měnová integrace*. In Sborník prací Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity v Brně. 1. vyd., Masarykova univerzita, Brno, 1998, sv. 2, s. 89-114.
FOUČKOVÁ, M.: *Reinkarnace a hlubinná terapie*. In WHITTON, J. L. a FISHER, J. Život mezi životy. Brno, Bollingenská věž, 1992, s. 9-14.

Zmíněná ČSN podrobně upravuje i způsob bibliografických citací u méně častých pramenů, jako např. citace jednotlivého svazku vícesvazkového díla, citace ročníku periodika, citace patentového spisu, citace technické normy a dalších. Zájemce zde odkazujeme na uvedenou normu nebo na následující www stránky:

<http://www.cuni.cz/~brt/bibref/bibref.html.cs>

<http://www.boldis.cz/citace/citace.html>

Nové druhy nosičů informací se citují podle normy ISO 690-2:

Citace CD-ROM:

Statistická ročenka České republiky 2000. [CD-ROM]. 1. vyd., Český statistický úřad, Praha, 2000. 1 CD-ROM

Citace počítačové diskety:

Statistická ročenka České republiky 2000. [disketa]. Český statistický úřad, Praha, 2000. 1 počítačová disketa; 3 1/2 palce.

Citace z WWW stránky:

Ikaros: elektronický časopis o informační společnosti [on-line]. Univerzita Karlova, Praha, 1999. Dostupný na WWW: <<http://ikaros.ff.cuni.cz>>. ISSN 1212-5075.

Citace článku z WWW:

MERTA, A., JEDLIČKOVÁ, P.: *Přiblížit výzkum potřebám praxe*. Ikaros [on-line]. 2001, č. 2 [cit. 2. února 2002]. Dostupný na WWW: <<http://ikaros.ff.cuni.cz/2001/c02/rozmerta.htm>>. ISSN 1212-5075.